

JYVÄSKYLÄN NORMAALIKOULU

ma. johtava rehtori

Kirsti Koski

Puh. 050 428 5309

kirsti.koski(at)norssi.jyu.fi

PERUSOPETUKSEN VUOSILUOKAT 7—9

Postiosoite: PL 35 (N)

40014 JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

Käyntiosoite: Yliopistonkatu 1

40100 JYVÄSKYLÄ

Yläkoulun rehtori

Aapo Halonen

Puh. 0400 248 122

aapo.halonen(at)norssi.jyu.fi

Opinto-ohjaajat

Riitta Liisa Lehtivaara

Puh. 040 805 3073

riitta-liisa.lehtivaara(at)norssi.jyu.fi

Jouni Mutikainen

Puh. 040 805 3074

jouni.mutikainen(at)norssi.jyu.fi

Hanna Närhi

Puh. 040 805 3066

hanna.narhi(at)jyu.fi

Kannen kuva: Anni Silvast, 8b

Lukijalle

Jyväskylän normaalikoulun perusopetuksen opetussuunnitelman (OPS2016) mukaisesti oppilaan opintoihin kuuluu valinnaisia opintoja vuosiluokilla 8-9. Tässä valinnaisoppaassa esitellään ne opintokokonaisuudet, joita on mahdollisuus valita opiskeluohjelmaan lukuvuodeksi 2021-2022.

Lukuvuoden 2021-2022 kahdeksaluokkalaiset valitsevat opiskeluohjelmaansa valinnaisia opintoja yhteensä 7 vvt, joista vähintään 3 vvt tulee olla taide- ja taitoaineita: musiikki, kuva- taide, käsityö, liikunta, kotitalous (OPS2016 taide- ja taitoaineiden valinnaiset tunnit). Jo aiemmin valittu A2-kieli on 8. ja 9. luokalla osa valinnaisten opintokokonaisuuksien kiintiötä.

Lukuvuoden 2021-2022 yhdeksäsluokkalaiset valitsevat opiskeluohjelmaansa valinnaisia opintoja yhteensä 7 vvt, joista vähintään 2 vvt tulee olla taide- ja taitoaineita: musiikki, kuva- taide, käsityö, liikunta, kotitalous (OPS2016 taide- ja taitoaineiden valinnaiset tunnit). Jo aiemmin valitut A2- ja B2-kielet sekä tukioppilaskurssi jatkuvat 9. luokalle, ja ne ovat osa valinnaisten opintokokonaisuuksien kiintiötä.

Valinnaisina opintoina Jyväskylän normaalikoulussa tarjotaan:

- oppiaineiden sisältöjä syventäviä opintokokonaisuuksia
- useasta oppiaineesta muodostettuja soveltavia opintokokonaisuuksia
- vieraiden kielten oppimääriä (A2- ja B2-kielet).

Tarjolla on 1 vvt ja ½ vvt laajuisia opintokokonaisuuksia (vvt = vuosiviikkotunti). Vuosiviikkotunnin mittainen kokonaisuus tarkoittaa käytännössä, että opiskelu jakautuu kahdelle jaksolle. Puolen vuosiviikkotunnin kokonaisuus on vastaavasti yhden jakson aikana.

Suurin osa valinnaisista opinnoista opiskellaan luokattomana, eli samassa opetusryhmässä on oppilaita sekä 8. että 9. luokalta. Mikäli jokin opintokokonaisuus on valittavissa vain toisella vuosiluokalla, on tämä erikseen mainittu.

Yksittäisen opintokokonaisuuden toteutumisen edellytyksenä on, että sen valitsee riittävä määrä oppilaita. Mikäli oppilaan valitsema opintokokonaisuus ei toteudu, tai mikäli jotkin oppilaan valinnat ovat lukujärjestyksessä päällekkäin, noudatetaan näissä tapauksissa oppilaan varavaihtoja.

SISÄLLYSLUETTELO

1 USEAN OPPIAINEEN YHTEISET SOVELTAVAT OPINTOKOKONAISUUDET (INT-kurssit)	4
2 KIELET	7
2.1 ÄIDINKIELI JA KIRJALLISUUS.....	7
2.2 A-KIELET	8
2.3 B-KIELET.....	9
2.4 KIELTEN LYHYTKURSSIT—TUTUSTU UUTEEN KIELEEN.....	13
3 MATEMATIIKKA	14
4 TIETOTEKNIikka	15
5 REAALIAINEET	16
5.1 BIOLOGIA JA MAANTIETO	16
5.2 FILOSOFIA	17
5.3 FYSIIKKA JA KEMIA	17
5.4 HISTORIA JA YHTEISKUNTAOPPI	19
5.5 PSYKOLOGIA.....	20
5.6 TERVEYSTIETO.....	21
6 TAIDE- JA TAITOAINEET	22
6.1 KOTITALOUS.....	22
6.2 KUVATAIDE.....	24
6.3 KÄSITYÖ.....	26
6.4 LIIKUNTA	31
6.5 MUSIIKKI	37
TUNTIJAKO.....	39

1 USEAN OPPIAINEEN YHTEISET SOVELTAVAT OPINTOKOKONAISUUDET (INT-kurssit)

INT1 KALASTUSTA ITSE TEHDYILLÄ VAAPUILLA (BG, KS), ½ vvt

Sisällöt ja työtavat:

Opintojaksolla suunnittelet ja valmistat itsellesi vaapun sekä perehdyt kalastamiseen ja vesistöihin. Opintojakson aikana käydään kalastamassa ja testataan samalla oman vaapun toimintaa.

Tavoitteet:

Opintojakson tavoitteena on opetella kalastukseen ja erilaisiin vesistöihin liittyviä tietoja ja taitoja. Opit myös valmistamaan käsin balsapuisen vaapun ja pintakäsittelmään sen kalastusta kestäväksi. Työskentelyssä tavoitellaan itsenäistä suunnittelua ja innostunutta työskentelyä.

INT2 TUKIKURSSI, 1/2 vvt

Sisällöt ja työtavat:

Kurssilla voit harjoitella matematiikan perustaitoja ja soveltamista toiminnallisissa ympäristöissä. Kurssilla opiskellaan matematiikkaa käytännöllisissä tilanteissa erilaisten materiaalien ja pelien avulla.

Tavoitteet:

Kurssilla vahvistat yhteen-, vähennys-, kerto- ja jakolaskua sekä syvennät ymmärrystä murto- ja desimaaliluvuista sekä ongelmanratkaisusta.

INT3 MITTAAMALLA HYVINVOINTIA -KURSSI (TT, LI, FY, KE), 1 vvt
(valittavissa seuraavan kerran lukuvuodelle 2022-2023)

INT4 TUOTESUUNNITTELU JA ARKKITEHTUURI (KU, KS), 1vvt

Sisällöt ja työtavat

Kurssilla saat suunnitella ja piirtää oman mielenkiinnon mukaan joko tuotteita tai rakennuksia. Mahdollisuuksien mukaan voit rakennella suunnitelmiesi pohjalta myös pienoismalleja tai prototyyppejä.

Tavoitteet

Kurssin tavoitteena on tuotesuunnittelun ja/tai arkkitehtuurin maailmaan tutustuminen käytännön harjoitusten kautta.

INT7 SODAN JUURIA ETSIMÄSSÄ—NÄKÖKULMIA RISTIRIITTOIHIN
MAAILMALLA (HI, UE), 1 vvt
(valittavissa seuraavan kerran lukuvuodelle 2022-2023)

INT8 KIEHTOVA KESKIAIKA – NÄKÖKULMIA KESKIAJAN HISTORIAAN JA USKONNOLLISUUTEEN SUOMESSA JA EUROOPASSA (HI, UE), 1 vvt

Sisällöt ja työtavat:

Oliko keskiaika tarunhoitoista ritarihinnojen ja karnevaalien aikaa vai pimeä ajanjakso, jota leimasivat musta surma ja kehittymättömyys? Kurssilla käsitellään oppilaiden valinnan mukaan keskiajan ihmisten arkielämää ja maailmankuvaa sekä keskiajan historian tapahtumia Suomessa ja Euroopassa. Kurssilla voidaan toteuttaa opintoretki keskiaikaiseen kohteeseen Suomessa (esim. Hattula tai Turku). Oppilas perehtyy myös joko omatoimisesti tai ryhmätöiden kautta johonkin Suomen keskiaikaa koskevaan aiheeseen. Mahdollisuuksien mukaan kurssilla katsotaan myös jokin keskiaikaa käsittelevä elokuva ja analysoidaan sitä. Kurssi on valittavissa joka toinen vuosi.

Tavoitteet:

Kurssin tavoitteena on syventää oppilaiden näkemystä keskiajasta ajanjaksona. Perehdytään erityisesti keskiajan historiaan Suomessa sekä sen kytköksiin Eurooppaan. Oppilaita ohjataan pohtimaan uskonnon monimuotoisuutta keskiajalla ja sen merkitystä ihmisten elämässä, ihmisen toimintaan vaikuttaneita tekijöitä ja eläytymään keskiajan ihmisen asemaan.

INT12 ELOKUVA (KU, MU), 1 vvt

Sisällöt ja työtavat:

Kurssilla kehitellään pienryhmissä tarinoita ja kuvataan ne lyhytelokuviksi. Elokuvat editoidaan ja niihin lisätään äänet: puhe, efektit, musiikit, jne. Tarkastellaan elokuvamusiikkia ja elokuvien äänimaisemia sekä itsenäisenä että suhteessa kuvailmaisuun.

Tavoitteet:

Kurssin tavoitteena on oppia elokuvakerronnan perusteita, kuvaustajaeditointia sekä äänimaisemien vaikutusta elokuvaan.

INT13 ROOLIHAAHMOKURSSI (KU, AI), ½ vvt
(valittavissa seuraavan kerran lukuvuodelle 2022-2023)

INT16 TUKIOPPILASKURSSI I, 1 vvt (vain 8.- luokkalaisille)

Sisällöt ja työtavat:

Kurssilla opetellaan ilmaisutaitoja leikin, liikunnan ja taiteen (esim. draama, kuvataide, musiikki) keinoin. Kehitetään itsetuntemusta ja vuorovaikutustaitoja. Suunnitellaan ja toteutetaan kouluun yhteisiä tapahtumia ja tempauksia. Tutustutaan vertaissovittelumenetelmään ja opetellaan vertaissovittelijana toimimista.

Tavoitteet:

Kurssin tavoitteena on kouluttaa kouluyhteisön hyvinvoinnin edistämisestä ja yhdessä toimimisesta kiinnostuneet oppilaat koulun tukioppilaiksi.

INT17 TUKIOPPILASKURSSI II, 1 vvt (vain 9.- luokkalaisille)

Sisällöt ja työtavat:

INT16 -kurssin jatkokurssi, jossa edelleen kehitetään itsetuntemusta, ilmaisu-, vuoro- vaikutus- ja esiintymistaitoja. Suunnitellaan ja toteutetaan koulun arkea piristäviä tapahtumia ja toimitaan oman seitsemännen "kummiluokan" nimikkotukioppilaina sekä kouluyhteisön hyvinvoinnin edistäjinä. Vapaaehtoiset, vertaissovittelijaksi ryhtyneet tukioppilaat toimivat luottamustehtävässään.

Tavoitteet:

Kurssin tavoitteena on, että sen käyneet oppilaat toimivat koulun tukioppilaina.

2 KIELET

2.1 ÄIDINKIELI JA KIRJALLISUUS

AIV1 ILMAISUTAIDOSTA ILOA, ½ vvt

Sisällöt ja työtavat:

Kurssilla kehitetään monipuolisesti luovan ilmaisun taitoja. Tehdään yksilö- ja ryhmäharjoituksia ja hullutellaan luovasti. Kurssi on valittavissa joka toinen vuosi.

Tavoitteet:

Kurssin tavoitteena on vahvistaa esiintymistaitoja, ryhmäviestintätaitoja ja saada iloa ja voimaa luovasta ilmaisusta.

AIV3 MEDIASTA VOIMAA, ½ vvt
(valittavissa seuraavan kerran lukuvuodelle 2022–2023)

AIV4 KIRJALLISUUDESTA ELÄMYKSIÄ, 1 vvt

Sisällöt ja työtavat:

Kurssilla tutustutaan kirjallisuuteen ryhmän toiveiden mukaisesti. Luetaan kirjoja, esitellään niitä ja keskustellaan kirjoista, kirjallisuudesta sekä kirjallisuuden herättämistä ajatuksista. Kurssi on valittavissa joka toinen vuosi.

Tavoitteet:

Kurssin tavoitteena on valita kiinnostavaa kirjallisuutta, lukea sitä ja käsitellä yksin ja ryhmässä kirjan herättämiä ajatuksia.

AIV5 KIRJOITTAMISESTA LUOVUUTTA, 1 vvt
(valittavissa seuraavan kerran lukuvuodelle 2022–2023)

2.2 A-KIELET: englanti, ranska

ENGLANNIN KIELI

ENV3 CULTURE AND GAMES, ½ vvt

Sisällöt ja työtavat:

Kurssilla puhumme vain englantia matalalla kynnyksellä kulttuuriaiheisten tehtävien lomassa. Laulamme englanninkielisiä lauluja, improvisoimme englanniksi, visailimme, vitsailimme, pelaamme lautapelejä... Oppimisympäristöt ryhmä määrittelee itse aikataulun suomien mahdollisuuksien puitteissa. Laita itsesi peliin!

Tavoitteet:

Kurssin tavoitteena on kannustaa löytämään kiinnostavia englanninkielisiä sisältöjä ja toimintaympäristöjä. Tavoitteena on myös ohjata oppilasta myönteiseen vuorovaikutukseen, jossa tärkeintä on viestin välittyminen.

ENV5 COOKING IN ENGLISH / ON CUISINE EN FRANÇAIS, ½ vvt

Sisällöt ja työtavat:

Kurssilla valmistamme englannin- ja ranskankielisen keittiön klassikkoja (esim. chocolate brownies, madeleines) alkuperäiskielisiä reseptejä hyödyntäen. Oppimisympäristönä on kotitalousluokan keittiö. Huom: kurssilla valmistetaan pääsääntöisesti ns. tavallista ruokaa eikä erikoisruokavaliota voida kaikilta osin huomioida.

Tavoitteet:

Kurssin tavoitteena on kehittää oppilaan kulttuuri- ja kielitaitoa sekä itsenäisyyttä soveltaa luovasti kielitaitoaan sekä elinikäisen kielenopiskelun valmiuksia. Lisäksi tavoitteena on kannustaa löytämään itseään kiinnostavia vieraskielisiä sisältöjä ja toimintaympäristöjä.

2.3 B-KIELET

B1-KIELI

RUOTSIN KIELI

RUV1 ROHKEASTI RUOTSIA! ½ vvt

Sisällöt ja työtavat:

Harjoittelemme erilaisia keskustelutilanteita ja vahvistamme kuullunymmärtämisen taitoja mm. draaman keinoin. Kurssi on valittavissa joka toinen vuosi.

Tavoitteet:

Kurssin tavoitteena on rohkaista oppilasta keskustelemaan ruotsin kielellä ja ohjata oppilasta kehittämään kuullunymmärtämistaitoja.

RUV2 RUOTSINKIELINEN MEDIAKURSSI, ½ vvt
(valittavissa seuraavan kerran lukuvuodelle 2022–2023)

RUV3 RUOTSIA LUKIOON AIKOVILLE, ½ vvt (vain 9.-luokkalaisille)

Sisällöt ja työtavat:

Vahvistetaan kielen eri osa-alueita ja kerrataan sanastoa monipuolisesti hyödyntäen vaihtelevia ja toiminnallisia työtapoja.

Tavoitteet:

Tavoitteena on kielitaidon vankentaminen ja perusasioiden kertaaminen suullisessa ja kirjallisessa viestinnässä.

B2-KIELET: espanja, ranska, saksa

ESPANJAN KIELI

7. luokkalaiset: Valitessasi espanjan kielen kurssin ESC8, sitoudut valitsemaan 9. luokalle kurssin ESC9, eli opiskelemaan espanjan kielen koko B2-oppimäärän.

8. luokkalaiset: Halutessasi aloittaa espanjan kielen opinnot 9. luokalla, voit valita kurssin ESC8. Tällöin et opiskele espanjan kielen B2-oppimäärää.

ESC8 ¡HOLA, BUENOS DÍAS! 2 vvt

Sisällöt ja työtavat:

Opit esittelemään itsesi ja kertomaan jotain perheestäsi sekä asioimaan espanjalaisille niin tärkeässä baarissa tai kahvilassa. Harjoittelet myös toimimaan vaatekaupassa. Opetuksessa käytetään kielitentunneille ominaisia työtapoja (kuuntelu- ja keskustelutehtävät, pelit, ryhmätyöt jne.).

Tavoitteet:

Tavoitteena on oppia esittelemään itsensä ja kertomaan jotain perheestä sekä selvittää helpoista asiointitilanteista ja osata kertoa jotain säästä.

ESC9 ¡BUEN VIAJE! 2 vvt (vain 9.-luokkalaisille koko B2-oppimäärän opiskelijoille)

Sisällöt ja työtavat:

Opit lisää Espanjan ja Etelä-Amerikan kulttuureista. Harjoittelet kertomaan harastuksistasi ja kodistasi. Opintojen loputtua voit huoletta pakata reppusi ja lähteä tutustumaan mielenkiintoisiin espanjankielisiin maihin. Hyvää matkaa eli buen viaje. Opetuksessa käytetään kielitentunneille ominaisia työtapoja (kuuntelu- ja keskustelutehtävät, pelit, ryhmätyöt jne.).

Tavoitteet:

Tavoitteena on oppia lisää helppoja asiointitilanteita ja kertoa lisää asioita itseltään. Muita tavoitteita on osata kertoa sekä kirjallisesti että suullisesti jostain matkakohteesta. Myös asumiseen liittyvä sanasto tulee tutuksi.

RANSKAN KIELI

7. luokkalaiset: Valitessasi ranskan kielen kurssin RAC8, sitoudut valitsemaan 9. luokalle kurssin RAC9, eli opiskelemaan ranskan kielen koko B2-oppimäärän.

8. luokkalaiset: Halutessasi aloittaa ranskan kielen opinnot 9. luokalla, voit valita kurssin RAC8. Tällöin et opiskele ranskan kielen B2-oppimäärää.

RAC8 SALUT, ÇA VA? 2 vvt

Sisällöt ja työtavat:

Opit tervehtimään ja esittäytymään, sekä käymään pieniä keskusteluja ranskaksi. Harjoittelet myös jokapäiväiseen elämään liittyviä tilanteita, ja opit kertomaan esim. säästä, harrastuksista, perheestä ja kodista. Tutustumme myös Ranskaan ja ranskankielisiin maihin.

Kurssilla käytetään kielten tunneille ominaisia työtapoja (kuuntelutehtävät, keskustelut, pelit, pari- ja ryhmätyöt, jne.)

Tavoitteet:

- Uuteen kieleen tutustuminen
- Kielen käytön perusasioiden opettelu: tervehdykset, perussanasto, oleellimmat rakenteet, ääntämisen alkeet
- Arjen kielenkäyttötilanteiden harjoittelu
- Saada tietoa kohdekielen maista ja kulttuureista

RAC9 BON VOYAGE! 2 vvt (vain 9.-luokkalaisille koko B2-oppimäärän opiskelijoille)

Sisällöt ja työtavat:

Tutustut ranskankielisiin kaupunkeihin, erityisesti Pariisiin ja Brysseliin. Harjoittelet lyhyiden tekstien kirjoittamista ja keskusteluja. Opettelet myös kertomaan tulevista ja menneistä asioista. Teemoina esim. matkustus, vapaa-aika, ostoksilla käynti, ruoka ja terveys.

Kurssilla käytetään kielten tunneille ominaisia työtapoja (kuuntelutehtävät, keskustelut, pelit, pari- ja ryhmätyöt, jne.)

Tavoitteet:

- Peruskielitaidon vahvistaminen ja sanaston laajentaminen tutustumalla uusiin teemoihin
- Kirjoittamisen ja keskustelun taitojen harjoittaminen
- Ääntämisen harjoittelu
- Arjen kielenkäyttötilanteista selviytyminen sekä kirjallisesti että suullisesti

SAKSAN KIELI

7. luokkalaiset: Valitessasi saksan kielen kurssin SAC8, sitoudut valitsemaan 9. luokalle kurssin SAC9, eli opiskelemaan saksa kielen koko B2-oppimäärän.

8. luokkalaiset: Halutessasi aloittaa saksan kielen opinnot 9. luokalla, voit valita kurssin SAC8. Tällöin et opiskele saksan kielen B2-oppimäärää.

SAC8 HALLO! 2 vvt

Sisällöt ja työtavat:

Opit kertomaan perusasioita itsestäsi ja perheestäsi. Tutustut saksalaisiin poliisisarjoihin ja Pohjois-Saksassa sijaitsevaan Lyypekin kaupunkiin. Harjoittelet myös joka-päiväisiä keskustelutilanteita ja opit tilaamaan kahvilassa. Tutustut Saksan pääkaupunkiin Berliiniin. Opetuksessa käytetään kielitentunneille ominaisia työtapoja (kuuntelu- ja keskustelutehtävät, pelit, ryhmätyöt jne.).

Tavoitteet:

Tavoitteena on oppia kertomaan perusasioita itsestään ja perheestä sekä saada tietoa Saksan kulttuurista. Lisäksi tavoitteena on oppia lisää sanastoa ja rakenteita ja harjoitella niitä arkipäivän kielenkäyttötilanteissa.

SAC9 GUTE REISE! 2 vvt (vain 9.-luokkalaisille koko B2-oppimäärän opiskelijoille)

Sisällöt ja työtavat:

Tutustut Itävallan upeaan pääkaupunkiin Wieniin. Opit kysymään ja neuvomaan tietä ja harjoittelet lisää arkipäivän asioimistilanteita. Opit myös esittelemään kotipaikkaasi ja Suomea. Ostat matkalipun ja olet valmis lähtemään matkalle saksankielisiin maihin. Opetuksessa käytetään kielitentunneille ominaisia työtapoja (kuuntelu- ja keskustelutehtävät, pelit, ryhmätyöt jne.).

Tavoitteet:

Tavoitteena on selvittää helppoista asiointitilanteista, opetella käyttämään perfektiä ja oppia jotakin Itävallan pääkaupungista Wienistä. Lisäksi tavoitteena on kirjoittaa pieni viesti esimerkiksi lomamatkalta ja osata kertoa kirjallisesti ja suullisesti kotipaikasta ja Suomesta.

2.4 KIELTEN LYHYTKURSSIT—TUTUSTU UUTEEN KIELEEN

ESV1 KURKISTUS ESPANJAN KIELEEN, ½ vvt

Sisältö ja työtavat:

Tutustumme espanjan kieleen ja kulttuuriin ja opimme käymään espanjaksi pieniä keskusteluja, jotka liittyvät arjen kielenkäyttötilanteisiin. Kurssilla ei käytetä oppikirjaa, eikä kurssi edellytä aiempia espanjan opintoja.

Tavoitteet:

Kurssin tavoitteena on tutustua espanjan kieleen ja espanjan kielisiin maihin ja oppia kielestä perusasioita, joita oppilas voi myöhemmissä espanjan opinnoissaan syventää. Painotamme suullista kielitaitoa, ja esim. sellaisten sanojen ja ilmausten opettelu, joista olisi hyötyä vaikkapa matkustaessa.

RAV2 KURKISTUS RANSKAN KIELEEN, ½ vvt

Sisällöt ja työtavat:

Tutustumme ranskan kieleen ja kulttuuriin ja opimme käymään ranskaksi pieniä keskusteluja, jotka liittyvät arjen kielenkäyttötilanteisiin. Kurssilla ei käytetä oppikirjaa, eikä kurssi edellytä aiempia ranskan opintoja.

Tavoitteet:

Kurssin tavoitteena on tutustua ranskaan ja ranskankielisiin maihin, oppia kielestä perusasioita, joita voita halutessaan syventää myöhemmissä opinnoissa. Painotamme suullista kielitaitoa ja esim. sellaisten sanojen ja ilmausten opettelu, joista olisi hyötyä vaikkapa matkustaessa.

SAV2 KURKISTUS SAKSAN KIELEEN, ½ vvt

Sisällöt ja työtavat:

Tutustumme saksan kieleen ja kulttuuriin ja opimme käymään saksaksi pieniä keskusteluja, jotka liittyvät arjen kielenkäyttötilanteisiin. Kurssilla ei käytetä oppikirjaa, eikä kurssi edellytä aiempia saksan opintoja.

Tavoitteet:

Kurssin tavoitteena on tutustua saksan kieleen ja saksan kielisiin maihin ja oppia kielestä perusasioita, joita oppilas voi myöhemmissä saksan opinnoissaan syventää. Painotamme suullista kielitaitoa, ja esim. sellaisten sanojen ja ilmausten opettelu, joista olisi hyötyä vaikkapa matkustaessa.

3 MATEMATIIKKA

MAV1 JATKO-OPINTOIHIN VALMENTAVA MATEMATIIKAN KURSSI, 1 vvt
(vain 9.-luokkalaisille)

Sisällöt ja työtavat:

Kurssilla käsitellään lukion ensimmäisten moduulien sisältöjä. Kurssilla tutustutaan lukiossa käytettäviin tekniisiin apuvälineisiin. Työskennellään sekä yksin että ryhmässä. Kurssin sisällöissä otetaan huomioon oppilaiden toiveita. Suositellaan lukioon aikoville. Kurssin yhteydessä on mahdollisuus suorittaa lukion matematiikan yhteinen opintokokonaisuus (MAY1) osallistumalla lisäksi kerhotunneille.

Tavoitteet:

Kurssi on tarkoitettu yhdeksäsluokkalaisille antamaan parempia valmiuksia jatko-opiskeluun.

MAV2 MATEMAATTISTEN PULMIEN JA PELIEN SEKÄ ROBOTIIKAN KURSSI,
1 vvt

Sisällöt ja työtavat:

Kurssilla ratkaistaan pulmia ja pelataan päättelyä sekä erilaisia strategioita kehittäviä pelejä sekä harjoitellaan mallintamista. Ongelmia ratkaistaan myös koodaamalla. Tutustutaan robottien ohjelmointiin. Kurssilla syvennyttään algoritmiiseen ajatteluun sekä mallintamiseen. Työskennellään yksin ja pienessä ryhmässä. Kurssin sisällöissä otetaan huomioon oppilaiden toiveita.

Tavoitteet:

Kurssilla opitaan huomaamaan, että pulmien ratkaiseminen ja monissa peleissä menestyminen perustuu loogiseen päättelyyn. Tavoitteena on algoritmisen ajattelun ja päättelyn kehittyminen.

4 TIETOTEKNIikka

Kurssien yhteydessä on mahdollisuus suorittaa eurooppalaisen tietokoneen ajokortin kokeita. ECDL Start on osatutkinto, joka sisältää 4 vapaavalintaista moduulia. ECDL Start -tutkinnon voi myöhemmin täydentää laajemmaksi Core-tutkinnoksi esim. lukion kurssien yhteydessä tai muissa oppilaitoksissa. Lisää tietoa ajokortista: <http://www.ecdl.fi>.

ATV2 KUVANKÄSITTELYKURSSI, 1 vvt

Sisällöt ja työtavat:

Kurssilla hankitaan valmiudet tuottaa teknisesti korkeatasoisia ja näyttäviä kuvia tietokoneen avulla. Erilaisilla grafiikkaohjelmilla tutustutaan pikseli- ja vektorigrafiikkaan. Harjoitellaan eri tapoja tuottaa digitaalista kuvaa ja kuvien käsittelyä. Mahdollisuus ajokortin Image Editing-moduulin suorittamiseen.

Tavoitteet:

Oppilas osaa kuvankäsittelyn perusteet ja piirto-ohjelman peruskäytön sekä osaa valita käyttötarkoitukseen sopivan grafiikkaohjelman.

ATV3 OHJELMOINTI, 1 vvt

Sisällöt ja työtavat:

Opiskellaan oliopohjaisen ohjelmoinnin perusteita sopivalla ohjelmointikielellä. Kielestä opiskellaan rajallinen osa siten, että kurssilla opitaan tekemään omia toimivia ohjelmia. Noin puolet kurssista käytetään itse suunnitellun pelin tai muun oman ohjelman tekemiseen.

Tavoitteet:

Oppilas ymmärtää ohjelmoinnin perusrakenteita ja osaa koodata kurssille valitulla ohjelmointikielellä.

ATV7 NÄPPÄILYKURSSI, ½ vvt

Sisällöt ja työtavat:

Kurssilla perehdytään kymmensormijärjestelmän alkeisiin. Kurssi toimii hyvänä harjoituksena omaehtoiseen harjoitteluun.

Tavoitteet:

Tavoitteena on parantaa kirjoitustehokkuutta ja omaksua ergonomisia työtapoja.

5 REAALIAINEET

5.1 BIOLOGIA JA MAANTIETO

BGV1 RISKIEN MAANTIEDE, 1 vvt

Sisällöt ja työtavat:

Tiedostusvälineet kertovat jatkuvasti erilaisista luonnon- ja ympäristönettomuuksista, kuten tulvista, maanjäristyksistä, nälänhädistä. Kurssilla on mahdollisuus tutustua esimerkiksi edellä mainittuihin riskeihin. Työtavat suunnitellaan yhdessä kurssilaisten kanssa (elokuvia, dokumentteja, tutkielmia jne.). Kurssi on valittavissa joka toinen vuosi.

Tavoitteet:

Kurssin tavoitteena on syventää oppilaiden tietämystä erilaisista luonnon- ja ihmiskunnan riskeistä sekä antaa tietoa näiden riskien hallinnasta ja ennaltaehkäisemisestä.

BGV2 ELÄINKURSSI, 1 vvt

Sisällöt ja työtavat:

Kurssilla tutustutaan eri lemmikki- ja kotieläimiin, niiden hoitoon ja kasvatukseen. Työtavat suunnitellaan yhdessä kurssilaisten kanssa (käytännön harjoituksia, vierailuja, vierailijoita, jne.).

Tavoitteet:

Kurssin tavoitteena on saada tietoa erilaisten eläinten erityispiirteistä ja käyttäytymisestä, hoidosta ja ylläpidosta. Tavoitteena on myös herättää oppilaat ajattelemaan eläinten oikeuksia ja ihmisen vastuuta eläinten hyvinvoinnissa.

BGV3 MATKUSTAN YMPÄRI MAAILMAA, 1 vvt (valittavissa seuraavan kerran lukuvuodelle 2022-2023)

5.2 FILOSOFIA

FIV1 FILOSOFIAN KURSSI, ½ vvt

Sisällöt ja työtavat:

Tarkastellaan olemassaolon perusteita ja arkipäivän ongelmia filosofisesti. Pohditaan esimerkiksi kysymyksiä: Mitä on olemassa? Kuka minä olen? Onko valehtelu väärin? Onko yhteiskunta oikeudenmukainen? Ovatko ihmiset vapaita? Onko eläimillä oikeuksia? Opetusmenetelminä keskustelut, väittelyt, elokuvien, dokumenttien ja kirjallisuusnäytteen analyysit.

Tavoitteet:

Tutustutaan filosofiseen kielenkäyttöön, opitaan johdonmukaista ajattelua. Perustellaan mielipiteitä ja arvioidaan perusteita. Eettisen tietoisuuden kohottaminen.

5.3 FYSIIKKA JA KEMIA

FYV1 TÄHTITIEDE JA AVARUUS, ½ vvt (valittavissa seuraavan kerran lukuvuodelle 2022-2023)

FYV2 FYSIIKAN LABORATORIOKURSSI, 1/2 vvt

Sisällöt ja työtavat:

Kurssilla tehdään erilaisia laboratoriotöitä, esimerkiksi laitetaan sähköllä tukka pystyyn ja mitataan aivojen sähkövirtoja. Kurssilla tehdään myös tutkimuksia ja oppilastöitä, joissa hyödynnetään myös luokahuoneen ulkopuolisia oppimisympäristöjä ja uutta langatonta mittausteknologiaa. Lisäksi kurssilla toteutetaan vierailuja, esimerkiksi yliopiston fysiikan laitokselle kiihdytinlaboratorioon ja Kihulle. Oppilaiden toiveita otetaan myös huomioon. Kurssi on valittavissa joka toinen vuosi.

Tavoitteet:

Kurssin tavoitteena on lisätä oppilaan fysiikan ymmärrystä, tekemällä vaativampia kokeellisia töitä ja tutkimuksia. Nuoria kannustetaan havainnoimaan ja löytämään fysiikan ilmiöt arkipäiväisessä elämässä.

KEV1 KEMIAN LABORATORIOKURSSI, 1/2 vvt

Sisällöt ja työtavat:

Kurssilla tehdään erilaisia laboratoriotöitä, esimerkiksi titrausta, Bengalin tulia ja löllölimaa. Tehdään tutkimuksia erilaisista näytteistä ja tutustutaan erilaisiin materiaaleihin. Kurssilla tehdään myös vierailuja, esimerkiksi yliopiston kemian laitokselle. Oppilaiden toiveita otetaan myös huomioon. Kurssi on valittavissa joka toinen vuosi.

Tavoitteet:

Kurssin tavoitteena on lisätä oppilaan kemian ymmärrystä, tekemällä vaativampia kokeellisia töitä ja tutkimuksia. Nuoria kannustetaan havainnoimaan ja löytämään kemian ilmiöt arkipäiväisessä elämässä.

- KEV2 KEMIAA KEITTIÖSSÄ JA MOLEKYYLIGASTRONOMIAN KURSSI, ½ vvt
(valittavissa seuraavan kerran lukuvuodelle 2022-2023)
- INT5 MYYTINMURTAJAT (FY, KE) 1 vvt

Sisällöt ja työtavat:

Kurssilla tutkitaan erilaisia myyttejä ja ennakko-oletuksia luonnonilmiöistä tieteen keinoin. Onnistuuko naulaaminen banaanilla? Räjähdyksen fysiikkaa ja kemiaa. Kuulevatko vanhat ihmiset huonommin kuin nuoret? Syövyttääkö kola hampaat? Voiko paperia taittaa enemmän kuin seitsemän kertaa? Fysiikan ja kemian faktaa ja fiktiota elokuvissa.

Tavoitteet:

On oppia ymmärtämään fysiikan ja kemian faktaa ja fiktiota sekä soveltamaan tätä käytäntöön.

5.4 HISTORIA JA YHTEISKUNTAOPPI

HYV1 KADONNUT MAAILMA, ½ vvt (historia)

Sisällöt ja työtavat:

Tutustutaan oppilaiden valinnan mukaan joihinkin menneisyyden kulttuureihin, kuten faaraoiden Egyptiin, Babyloniaan, Kiinaan, Indus-kulttuuriin, mayoihin, antiikin Roomaan tai vaikkapa viikinkeihin. Kurssilla hankitaan tietoja erilaisista lähteistä, jaetaan tietoja ja käsityksiä sekä pohditaan erilaisia muinaisiin kulttuureihin liittyviä mysteerejä. Mahdollisuuksien mukaan tutustutaan laitteisiin, tekniikkaan ja menetelmiin, joilla saadaan raotettua kadonneen maailman salaisuuksia ja aar-teita. Työtapoina pari- ja ryhmätyöt, esitelmät ja keskustelut.

Tavoitteet:

Tavoitteena on tutustua kadonneisiin ja muinaisiin kulttuureihin käyttämällä erilaisia historian lähteitä ja kannustaa oppilasta tekemään tulkintoja menneisyydestä.

HYV3 LAKITIEDON KURSSI, ½ vvt (yhteiskuntaoppi)

Sisällöt ja työtavat:

Kurssilla tutustutaan lakitietoon ja konkreettisiin lain tuntemusta edellyttäviin ongelmanratkaisuihin. Pehdytään oppilaiden valinnan mukaan mm. rikoslakiin, poliisin toimintaan, oikeudenkäyntiin, nuorten oikeuksiin ja velvollisuuksiin, perhelainsäädäntöön, kuluttajansuojaan, pankkitoimintaan sekä ajankohtaisiin aiheisiin. Työmuotoina oikeustapausten ratkomista, roolipelejä, asiakirjojen laatimista ja tiedonhankintaa pari- ja ryhmätöinä. Mahdollinen vierailu käräjäoikeuden istuntoon.

Tavoitteet:

Tavoitteena on hahmottaa suomalaisen yhteiskunnan ja oikeusjärjestelmän toimintaa, syventyä kansalaisen oikeuksiin ja velvollisuuksiin ja hankkia lakitietoon liittyviä käytännön taitoja.

HYV4 MITÄ MAAILMALLA TAPAHTUU? ½ vvt (yhteiskuntaoppi)

Sisällöt ja työtavat:

Tutustutaan ajankohtaisiin maailmanpoliittisiin asioihin. Seurataan oppilaiden valinnan mukaan maailman kriisejä, suurvaltapolitiikkaa, talouden muutoksia ja kotimaan päivänpolitiikkaa. Tarkastelukohteena on myös tiedonvälityksen kriittinen analysointi. Oppilaiden valinnan mukaan yksilö, pari- tai ryhmätyöskentelyä. Mahdollisuuksien mukaan kurssilla hyödynnetään asiantuntijavierailijoita ja ajankohtaisia aiheita käsitteleviä elokuvia tai tv-dokumentteja. Valittavissa joka toinen vuosi.

Tavoitteet:

Tavoitteena on ohjata oppilasta seuraamaan ajankohtaisia kysymyksiä ja maailmantilannetta sekä ymmärtämään niiden yhteyksiä omaan elämään. Oppilasta ohjataan kehittämään mediataitojaan ja kriittistä tiedonhankintaa, kannustetaan muodostamaan omia käsityksiä ja osallistumaan yhteiskunnalliseen keskusteluun.

HYV5 IHMISOIKEUKSIEN KURSSI, ½ vvt (historia)
(valittavissa seuraavan kerran lukuvuodelle 2022-2023)

HYV6 HISTORIA PELISSÄ: PELIEN HISTORIAA SEKÄ HISTORIAA PELEISSÄ,
½ vvt (historia)

Sisällöt ja työtavat:

Tällä kurssilla yhdistyvät erilaisten pelien pelaamisen hyödyt ja hauskuudet! Kurssilla tutustutaan oppilaiden mielenkiinnon mukaan erilaisten pelien syntyhistoriaan ja niiden käyttöön eri aikoina. Kurssilla hankitaan tietoa monipuolisesti erilaisista lähdeaineistoista sekä jaetaan tietoa ja käsityksiä. Pelaamme myös historiasta aihepiirinsä ammentavia pelejä (esim. Afrikan tähti, Inkan Aarre, Carcassonne, Jörvík, Alhambra ja muut pelit) ja tutustumme niiden välittämään kuvaan menneisyydestä. Mahdollisuuksien mukaan kurssilla tutustutaan myös historiateemaisiin tietokone- ja konsolipeleihin.

Tavoitteet:

Tavoitteena on tutustua erilaisten pelien historiaan sekä historiasta aihepiirinsä ammentaviin peleihin syventymällä näiden pelien syntyhistoriaan sekä pelaamalla pelejä. Kurssilla pyritään tekemään myös itse erilaisia lauta- tai mysteeripelejä.

5.5 PSYKOLOGIA

PSV1 PSYKOLOGIA, ½ vvt

Sisällöt ja työtavat:

Perehdymme seuraaviin psykologian kysymyksiin: Mitä psykologia on? Mitä se tutkii? Voiko sen tuloksiin luottaa? Mitä psykologit tekevät? Voisinko opiskella tehokkaammin? Mitä on ihmisen kehitys? Mitä on tunteet? Mitä on persoonallisuus? Miten ihminen toimii ryhmän jäsenenä? Kurssi pyritään toteuttamaan monipuolisilla opetusmenetelmillä oppilaita osallistaen.

Tavoitteet:

Tarkoituksena perehtyä psykologiaan tieteenalana eli mihin se liittyy ja mitä se tutkii.

5.6 TERVEYSTIETO

TTV1 TERVEYSLIIKUNTAKURSSI, ½ vvt

Sisällöt ja työtavat:

Kurssilla tutustutaan terveysliikunnan suositukseen ja henkilökohtaisen kunto-ohjelman perusteisiin. Kurssi sisältää teoriaopetusta liikunnasta, ravinnosta ja levosta sekä käytännön harjoituksia terveysliikunnasta, esim. kuntosaliharjoittelua, keuhonhuoltoa ja kestävyysliikuntaa. Kurssilla harjoitellaan terveysliikunnan aihealueita yksilöllisesti, pienryhmissä ja joukkueena. Kurssi on valittavissa joka toinen vuosi.

Tavoitteet:

Kurssin tavoitteena on syventää terveysliikunnan tietoja ja soveltaa niitä käytännössä. Tavoitteena myös lisätä vastuullista toimintaa ryhmän jäsenenä.

6 TAIDE- JA TAITOAINEET

6.1 KOTITALOUS

KOV1 KASVISRUOKAKURSSI, ½ vvt

Sisällöt ja työtavat:

Valmistamme herkullisia kasvis- ja vegaaniruokailijalle sopivia aterioita ja leivonnaisia monipuolisesti, ravitsemussuosituksien ja ajankohtaiset ilmiöt huomioiden. Hankimme tietoa ruoan turvallisuudesta, luomu-, lähi- ja kausiruoasta sekä terveyttä edistävästä elintarvikkeista. Kurssilla tutustutaan erilaisiin erityis- ja elämäntaparuokavalioihin.

Tavoitteet:

Kurssin tavoitteena on monipuolistaa kasvien hyödyntämistä ruuanlaitossa ja leivonnassa, sekä lisätä tietämystä erilaisista ruokavalioista.

KOV2 PATAKASIN KEITTIÖSSÄ, 1 vvt (vain 8.-luokkalaisille)

Sisällöt ja työtavat:

Kurssilla vahvistamme jo opittuja perustaitoja valmistamalla erilaisia ruokia ja leivonnaisia huomioiden ajankäyttö, ajankohtaiset, edulliset ja ravitsemuksellisesti monipuoliset raaka-aineet.

Tavoitteet:

Kurssin tavoitteena on vahvistaa ja lisätä ruoanlaittoon ja leivontaan liittyviä perustaitoja ja kannustaa oppilasta omatoimiseen ajatteluun ja työskentelyyn.

KOV3 LEIPURIT KEITTIÖSSÄ, 1 vvt

Sisällöt ja työtavat:

Kurssilla perehdytään leivonnan ilmiöihin, kerrataan perustaikinatyyppit ja harjoitellaan niiden soveltamista erilaisiksi leivonnaisiksi. Sisällöissä huomioidaan ajankohtaisia teemoja ja trendejä.

Tavoitteet:

Tavoitteena on ymmärtämään leivonnan ilmiöitä laajemmin, vahvistaa perusleivontataitoja ja rohkaista oppilasta kokeilemaan uutta.

KOV4 MAKUJA LÄHELTÄ JA KAUKAA, 1 vvt

Sisällöt ja työtavat:

Tällä kurssilla tutustumme erilaisiin ruokakulttuureihin ja uudet maut ja raaka-aineet kuljettavat meidät ympäri maailmaa. Valmistamme ryhmissä suunniteltuja aterioita ja tutustumme eri ruokakulttuureille tyypillisiin tapoihin.

Tavoitteet:

Kurssin tavoitteena on syventää eri ruokakulttuurien tietämystä ja vahvistaa erilaisten ruoanvalmistustekniikoiden osaamista.

- KOV6 OPISKELIJAELÄMÄÄ, ½ vvt (vain 9.-luokkalaisille)
- Sisällöt ja työtavat:
Kurssilla valmistamme opiskelijan budjetille sopivaa ja ravitsevaa ruokaa sekä perehdytään oman itsenäisen elämän haasteisiin.
- Tavoitteet:
Kurssin tavoitteena on herätellä tiedostamaan opiskelijaelämän ja itsenäisyyden mukanaan tuoma vastuu ja tutustua itsenäisen elämän tarpeisiin ja haasteisiin.
- KOV7 HYGIENIAPASSI, 1 vvt
- Sisällöt ja työtavat:
Kurssin pohjalta on mahdollista suorittaa Ruokaviraston virallinen hygieniaosaamistodistus eli "hygieniapassi". Passi on omakustanteinen (n. 10€). Kurssilla käymme läpi elintarvikehygienian kannalta keskeiset asiat ja perehdymme elintarvikealan toimintaan. Hankimme tietoa ruoan turvallisuudesta ja tutustumme ruoan matkaan pellolta pöytään.
- Tavoitteet:
Kurssin tavoitteena on edistää elintarvikehygienian osaamista ja parantaa tietoisuutta elintarvikealan toiminnasta.
- KOV9 ARKEA RIITTÄÄ AINA - NYT JUHLITAAN, ½ vvt (vain 9.-luokkalaisille)
- Sisällöt ja työtavat:
Kurssi räätälöidään vuodenajan mukaan sekä kurssilaisten toiveet huomioiden. Kurssin aikana perehdytään juhlien suunnitteluun, valmisteluun ja toteuttamiseen. Onko halloweenin yllätysherkkujen vai kevään juhlien aika?
- Tavoitteet:
Tavoitteena on tutustua erilaisiin juhlatapoihin ja -kulttuuriin sekä ymmärtää esteetiikan merkitys osana juhlaperinteitä.
- KOV10 PATAYSIN KEITTIÖSSÄ, 1vvt (vain 9. luokkalaisille)
- Sisällöt ja työtavat:
Kurssilla vahvistamme jo opittuja ruoanvalmistuksen ja kodinhoidon perustaitoja.
- Tavoitteet:
Kurssin tavoitteena on vahvistaa ja lisätä ruoanlaittoon, leivontaan ja kodinhoitoon liittyviä perustaitoja ja kannustaa oppilasta omatoimiseen ajatteluun ja itsenäiseen työskentelyyn.

6.2 KUVATAIDE

KUV1 PIIRUSTUS JA MAALAUUS 1, 1 vvt

Sisällöt ja työtavat:

Kurssilla piirretään ja maalataan sekä havaintojen, että mielikuvien pohjalta. Kehitetään omaa kuvailmaisua ja luovaa visuaalista ajattelua. Tutustutaan piirtämisen ja maalaamisen työtappoihin ja tekniikoihin, esim. tussipiirtämiseen, akryyli- ja öljyvärimaalaukseen. Myös digitaalinen piirtäminen on mahdollista. Kurssi on valittavissa joka toinen vuosi.

Tavoitteet:

Kurssin tavoitteena piirustus- ja maalaustekniikoihin tutustuminen ja oman kuvailmaisun harjaantuminen ja rohkaistuminen.

KUV4 VALOKUVAUS, 1 vvt

Sisällöt ja työtavat:

Kurssilla tutustutaan valokuvataiteen historiaan ja nykypäivään. Harjoitellaan valokuvauksen tekniikkaa ja ilmaisua. Kuvataan koulun digijärjestelmäkameroilla. Tehdään yhdessä kuvausharjoituksia ja pieniä kuvausretkiä. Käydään paikallisissa valokuvanäyttelyissä.

Tavoitteet:

Kurssin tavoitteena on oppia kameran käyttöä ja valokuvataiteellista ilmaisua. Kurssin aikana jokainen tekee oman portfolion ottamistaan valokuvista.

KUV5 PIIRUSTUS JA TAIDEGRAFIIKKA, 1 vvt

Sisällöt ja työtavat:

Kurssilla piirretään erilaisin väline: lyijykynillä, tusseilla, hiilillä, liiduilla jne. Piirtämisestä jatketaan pienimuotoisiin taidegrafiikkakokeiluihin, esim. monotyyppiin, kohopainoon ja syväpainoon.

Tavoitteet:

Kurssin tavoitteena on kehittää piirustustaitoa ja ilmaisua sekä oppia taidegrafii-kan menetelmiä oman ilmaisun välineenä.

KUV6 VOIMAUTTAVAN VALOKUVAUKSEN KURSSI, ½ vvt

Sisällöt ja työtavat:

Kurssilla kuvataan muotokuvia pareittain. Menetelmä perustuu Voimauttavan valokuvauksen menetelmään, jossa jokainen saa itse määritellä miten ja millaisena haluaa tulla nähdyksi. Aluksi perehdytään valokuvauksen tekniikoihin ja järjestelmäkameran käyttöön, joten aikaisempaa kokemusta kuvaamisesta ei tarvitse olla. Kurssin aikana tehdään kuvausretkiä lähiympäristöön ja hyödynnetään erilaisia paikkoja ja rekvisiittoja.

Tavoitteet:

Tavoitteena on oppia katsomaan omia ja toisten kuvia hyväksyvästi ja arvostavasti. Tavoitteena on, että kurssin lopussa jokaisella olisi itsestään valokuva josta pitää. Tavoitteena on myös tutustua muotokuvaamiseen yleisesti ja kehittyä valokuvaajana.

KUV7 KERAMIikka JA KUVANVEISTO 1, ½ vvt

Sisällöt ja työtavat:

Kurssilla tutustutaan savityöskentelyyn, keramiikan ja kuvanveiston perusteisiin. Saven lisäksi työstetään myös kipsiä sekä muita materiaaleja. Valmistetaan keraamisia käyttöesineitä käsinrakennustekniikoilla ja dreijaten. Tehdään pieniä veistoksia savesta ja muista materiaaleista. Kurssi on valittavissa joka toinen vuosi.

Tavoitteet:

Kurssin tavoitteena on kehittää kolmiulotteisen muodon tajua sekä oppia oman tekemisen kautta saven prosessi keraamisiksi käyttöesineiksi ja veistoksiksi.

KUV8 KUVIKSEN OMIKSET, 1 vvt

Sisällöt ja työtavat:

Kurssilla tehdään kuvataidetoita laidasta laitaan, yksin tai yhdessä. Toteutetaan omia projekteja vapaavalintaisilla tekniikoilla.

Tavoitteet:

Kurssin tavoitteena on toteuttaa omia visioita ja ideoita, tehdä juuri sellaisia kuvataidetuotoksia, jotka itseä kiinnostavat ja joita haluaisi toteuttaa. Tavoitteena on kehittää omaa luovuutta ja antaa omien ideoiden toteutukselle mahdollisuuksia.

KUV9 KERAMIikka JA KUVANVEISTO 2, ½ vvt
(valittavissa seuraavan kerran lukuvuodelle 2022-2023)

KUV10 PIIRUSTUS JA MAALAUS 2, 1 vvt
(valittavissa seuraavan kerran lukuvuodelle 2022-2023)

6.3 KÄSITYÖ

TEKNISEN TYÖN TYÖTAVAT

TNV1 PIENOISMALLIKURSSI, 1 vvt

Sisältö ja työtavat:

Kurssin aikana perehdytään pienoismallien maailmaan. Rakennamme pienoismalleja oppilaiden toiveiden ja taitojen mukaan. Kurssin aikana on mahdollisuus rakentaa omia pienoismalleja tai ryhmän yhteinen työ. Teemme myös vierailun pienoismallitapahtumaan tai -näyttelyyn.

Tavoitteet:

Oppilas kiinnostuu pienoismallien rakentamisesta ja ymmärtää mittakaavan. Kurssi lisää oppilaan kiinnostusta tekniikkaa, ympäröivää maailmaa, koneita, laitteita ja niiden historiaa kohtaan.

TNV2 LENTÄMISEN ABC, ½ vvt

Sisältö ja työtavat:

Kurssilla tutustutaan lentokoneisiin, helikoptereihin ja lentosimulaattoriin. Teemme kokeita pienoismalleilla, vesiraketeilla ja radio-ohjattavilla laitteilla. Pääsemme myös vierailemaan ilmailualan yrityksiin ja laitoksiin.

Tavoitteet:

Oppilas tutustuu lentämiseen, ilmailualan ammatteihin ja harrastuksiin. Lisäksi oppilas ymmärtää ne fyysiset ilmiöt, miksi lentävät laitteet pysyvät ilmassa.

TNV3 ELEKTRONIIKKAKURSSI 1, 1 vvt

Sisältö ja työtavat:

Rakennetaan elektroniikkalaitteita, tutustutaan elektroniikan komponentteihin ja tutustutaan ohjelmoitaviin laitteisiin ja robotteihin. Vierailu paikalliseen elektroniikka-alan yritykseen. Kurssin voi valita vuorovuosin Elektroniikkakurssi 2:n kanssa.

Tavoitteet:

Oppilas oppii syvällisemmin elektroniikan komponenttien toimintaa ja kiinnostuu elektroniikkalaitteiden rakentamisesta. Oppilaan tekniset tiedot, taidot ja ymmärrys elektroniikkaa ja sähkölaitteita kohtaan lisääntyvät.

TNV4 ELEKTRONIIKKAKURSSI 2, 1 vvt (Valittavissa seuraavan kerran lukuvuodelle 2022-2023)

TNV5 URHEILUVÄLINEKURSSI, 1 vvt

Sisältö ja työtavat:

Kurssin aikana tehdään urheiluun liittyviä välineitä. Oppilas valmistaa esim. retki-luistimet, koripallokorin, sähly- tai jääkiekkomaalin, skeittilaudan, rampin tai vesisukset. Kurssi soveltuu hyvin pari- ja ryhmätyöskentelyyn.

Tavoitteet:

Oppilas suunnittelee ja valmistaa urheiluun soveltuvan välineen, joka motivoi häntä liikkumiseen. Tavoitteena on myös keksiä ja ideoida uudenlaisia liikuntaan liittyviä välineitä.

TNV6 SISUSTUS JA ENTISÖINTI, ½ vvt

Sisältö ja työtavat:

Haluatko uudistaa huoneesi ilmettä vai kiinnostaako huonekalujen ja esineiden entisöinti? Tällä kurssilla voit valita kiinnostuksen kohteen ja painottaa. Sisustamisessa tutustutaan ja kokeillaan erilaisia sisustustyyylejä ja sisustamisen keinoja kuten maalaus, tapetointi, värioppi, stailaus, sisustustekstiilit, valaistus ym. Entisöinti mahdollistaa sopivankokoisen ja kuntoisen kohteen (esim. tuoli, valaisin, arkku) kunnostuksen ja maalaamisen.

Tavoitteet:

Oppilas tekee sisustusprojektin (suunnitelma ja toteutus mahdollisuuksien mukaan) johonkin sopivaan tilaan. Oppilas saa kokemuksen, miten hän voi omilla valinnoilla ja pienellä sisustamisella muuttaa tilan viihtyisyyttä ja toimivuutta. Tutustutaan projektin aikana tarvittaviin tietoihin, taitoihin ja välineisiin, kuten maalaamiseen, tapetoimiseen, värioppiin ja sisustustekstiileihin. Entisöinnissä painotetaan käden taitoja ja kierrätystä.

TNV7 PÄRINÄÄ JA PAUKETTA, 1vvt

Sisältö ja työtavat:

Kurssilla tutustutaan polttomoottoreihin, mopoihin, skoottereihin, mikroautoihin ja kevytmoottoripyöriin. Kurssin aikana puretaan ja korjataan em. laitteiden moottoreita ja opetellaan niiden tekniikkaa. Kurssilla perehdytään myös mopojen ja moottoripyörien huoltoon ja miten niillä liikutaan liikenteessä ja maastossa. Lisäksi kurssin aikana tutustutaan alan yrityksiin ja harrastusmahdollisuuksiin.

Tavoitteet:

Oppilaan ymmärrys tekniikkaa ja erityisesti polttomoottoritekniikkaa kohtaan lisääntyy. Hän ymmärtää, miten laitteita voi ja kannattaa huoltaa ja korjata. Oppilas ymmärtää moottoriajoneuvolla liikkumiseen ja liikenteeseen liittyviä faktoja, joilla voidaan parantaa liikenneturvallisuutta.

TNV8 TEKNISEN TYÖN YLEISKURSSI 1, 1 vvt
(valittavissa seuraavan kerran lukuvuodelle 2022-2023)

TNV9   TEKNISEN TYÖN YLEISKURSSI 2, 1 vvt

Sisältö ja työtavat:

Yleisen teknisen työn kurssilla perehdytään erilaisiin teknisen työn menetelmiin. Opiskelu suoritetaan oppilaiden kiinnostuksen ja tarpeiden mukaisesti. Kurssin aikana oppilasta ohjataan systemaattisesti suunnittelemaan työn alla olevaa tuotetta ja siihen liittyviä työvaiheita. Kurssilla on mahdollisuus valmistaa projektiluontoisesti tuotteita eri materiaaleista. Kurssi on tarjolla vuorovuosin Yleiskurssi 1:n kanssa.

Tavoitteet:

Oppilas oppii suunnittelemaan ja toteuttamaan mahdollisimman itsenäisesti oman työn. Lisäksi oppilas saa kokemuksen siitä, että kykenee itse valmistamaan suunnittelemansa tuotteen.

TEKSTIILITYÖN TYÖTAVAT

TSV1 E-TEKSTIILI, ½ vvt

Sisällöt ja työtavat:

E-tekstiilissä perehdytään elektroniikan ja tekstiilin yhdistämistapoihin. Voit valmistaa vaikkapa pienen seinätaulun siten, että siirrät valokuvan kankaalle ja liität siihen mukaan e-tekstiilin osia valaisten sopivat kohdat kuvasta. Kehykset voit tulostaa 3D printterillä. Tuotteen tai tuotteiden valmistamisen ohella kurssilla on keskeistä oman työn ja sen työvaiheiden suunnittelu. Kurssi on valittavissa joka toinen vuosi.

Tavoitteet:

Kurssin tavoitteena on syventää jo olemassa olevaa osaamista sekä syventää taitoja käsityön eri alueilta. Kurssilla halutaan tukea itsenäistä harrastuneisuutta, ja siksi keskeisenä tavoitteena on oppia ideoimaan ja toteuttamaan itse suunniteltu tuote, sekä oppia hyödyntämään valmista oppimateriaalia.

TSV2 TUTUSTUMISMATKA TEKSTIILITYÖN TYÖTAVOIHIN, ½ vvt

Sisällöt ja työtavat:

Kurssilla tutustut tekstiilityön työtapojen lukuisiin eri tekniikoihin ja materiaaleihin oman valintasi ja suunnitelmiesi mukaan. Yksittäin tai yhdistellen. Kurssin aikana ennätät valmistaa useampiakin tuotteita joko itselle tai lahjaksi esimerkiksi ommellen, kangasta painaen, neuloen, virkaten, värjäten, huovuttaen, tilkkuillen, applikoiden, kirjoen käsin tai koneella tuunaustakaan unohtamatta. Riippuen tuotteesta, hyödynnämme myös uusia teknologioita valmistamisen apuna.

Tavoitteet:

Kurssin tavoitteena on suunnitella ja toteuttaa oman suunnitelman mukaisia tuotteita. Erialaisten materiaalien ja työtapojen kokeileminen antaa tilaisuuden joko tutustua uusiin tekniikoihin tai laajentaa omaa, tuttua vahvuusaluetta. Kurssilla kannustetaan näkemään käsityö rentouttavana ja omaa ideointia mahdollistavana tekemisenä.

TSV4 LUOVASTI LANGASTA, ½ vvt (valittavissa seuraavan kerran lukuvuodelle 2022-2023)

TSV5 "MEIDÄN, SINUN JA MINUN MUOTIA": VAATETUSKURSSI, 1 vvt

Sisällöt ja työtavat:

Kurssilla suunnitellaan ja valmistetaan vaatekokonaisuus itselle tai jollekin toiselle henkilölle joustavasta tai joustamattomasta materiaalista, monimateriaalisuus huomioiden. Tuotteet tulevat arkikäyttöön tai liikuntaan. Perehdyt samalla kaava-arkin käyttöön ja työjärjestyksen laatimiseen unohtamatta erilaisia ompelun perusratkaisuja.

Tavoitteet:

Kurssin tavoitteena on oppia käyttämään kaava-arkkia itse suunnitellun ja ideoidun vaateratkaisun apuna. Opit myös vaateompelun perusasioita ja saat varmuutta ompelukoneen ja saumurin käyttöön. Työskentelyssä tavoitellaan itsenäistä suunnittelua ja omatoimista tiedonhankintaa.

6.4 LIIKUNTA

POJAT

(poikien kurssit ovat myös tyttöjen valittavissa)

LPV1 PALLOILUKURSSI 1, ½ vvt

Sisältö ja työtavat:

Kurssin tarkka sisältö muokkautuu osallistujien yhteissuunnittelun tuloksena. Kurssilla pelataan erilaisia pallopelejä esimerkiksi jalkapalloa, pesäpalloa, koripalloa, lentopalloa, pienmailapelejä ja käsipalloa. Työtapoina ovat opettaja- ja oppilaskeskeiset työtavat. Kurssi on valittavissa joka toinen vuosi.

Tavoitteet:

Yhdessä pelaamisen ilo ja reilun pelin periaatteiden mukainen pelaaminen sekä parhaansa yrittäminen.

LPV2 PALLOILUKURSSI 2, ½ vvt (valittavissa seuraavan kerran lukuvuodelle 2022–2023)

LPV3 HARRASTUSLIIKUNNAN KURSSI 1, 1 vvt

Sisältö ja työtavat:

Kurssilla on opittujen palloilu- ja muiden taitojen harjoittelua, oman liikuntalajin harrastamista ja omaan liikuntalajiin liittyvää kuntoharjoittelua. Yhdessä harjoittelutavat liikuntalajit valitaan yhteissuunnittelun tuloksena. Työtapoina ovat opettaja- ja oppilaskeskeiset työtavat. Kurssi on valittavissa joka toinen vuosi.

Tavoitteet:

Oppilas pystyy harjoittamaan omaa liikuntalajiaan sekä saa virikkeitä yhdessä liikkumisesta. Oppilas osallistuu aktiivisesti tunneille.

LPV4 TALVILIIKUNTAKURSSI, ½ vvt

Sisältö ja työtavat:

Hiihto, laskettelu ja lautailu oman valinnan mukaan. Lautavuokran oppilas maksaa itse. Työtapoina ovat opettaja- ja oppilaskeskeiset työtavat; eriyttävä yksilö- ja pienryhmätyöskentely.

Tavoitteet:

Turvallisen lumiliikunnan harjoittaminen. Vastuullinen itsenäinen työskentely.

LPV5 UUDET LIIKUNTALAJIT -KURSSI 1, ½ vvt

Sisällöt ja työtavat:

Kurssilla harjoitellaan oppilasryhmän toiveiden mukaisesti koulussa harvoin esillä olevia liikuntalajeja. Sisältöinä voivat olla esimerkiksi keilailu, golf, frisbeegolf, melonta, jousiammunta, indiacca, itsepuolustus, beachvolley, korfball, futsal, intercrosse, lippupallo tai ball bouncer. Opiskeluympäristö ja työtavat vaihtelevat sisältöjen mukaan. Toiminnallisuus ja yhdessä tekeminen korostuvat. Kurssi on valittavissa joka toinen vuosi.

Tavoitteet:

Kurssin tavoitteena on, että oppilas tutustuu monipuolisesti erilaisiin liikuntalajeihin ja harjoittelee niihin liittyviä taitoja aktiivisesti yksin ja yhteistyössä muiden kanssa.

LPV6 KUNTO- JA TEMPPUKURSSI, ½ vvt

Sisällöt ja työtavat:

Kurssilla tutustutaan fyysisten kunto-ominaisuuksien harjoitteluun esimerkiksi kuntosalilla ja eri lajien avulla. Kurssilla harjoitellaan myös monipuolisesti taitotemppeja esimerkiksi trampoliinia ja erilaisia välineitä hyödyntäen. Kurssilla korostuu yhteisen toiminnan ohella itsenäinen harjoittelu. Kurssi on valittavissa joka toinen vuosi.

Tavoitteet:

Kurssin tavoitteena on, että oppilas harjoittelee aktiivisesti yksin ja yhteistyössä muiden kanssa uusia liikuntataitoja ja kunto-ominaisuuksia.

LPV8 MAILAPELIKURSSI, ½ vvt

Sisältö ja työtavat:

Kurssin tarkka sisältö muotoutuu osallistujien yhteissuunnittelun tuloksena. Sisältöinä voivat olla esim. sulkapallo, squash, pingis, tennis, sähly ja golf. Työtapoina ovat opettaja- ja oppilaslähtöiset- sekä yhteistoiminnalliset työtavat.

Tavoitteet:

Kehittää oppilaan välineenkäsittelytaitoja monipuolisesti erilaisten pelien, harjoitteiden ja sovellusten avulla. Oppilas osallistuu aktiivisesti tuntitoimintaan ja yrittää parhaansa.

LPV10 KORIPALLOKURSSI, ½ vvt
(valittavissa seuraavan kerran lukuvuodelle 2022–2023)

LPV11 SALIBANDYKURSSI, ½ vvt

Sisällöt ja työtavat

Kurssilla harjoitellaan salibandyyn perustaitoja ja syvennetään aikaisemmin opittua, pelaten pienpelejä, sovellettuja pelejä, ja 6-6 peliä. Kurssilla harjoitellaan lajitaitoja ja -tietoja sekä liikunnan perustaitoja yksilöllisesti, pienryhmissä ja joukkueena. Kurssi on valittavissa joka toinen vuosi.

Tavoitteet

Kurssilla tavoitteena on lisätä lajin välineen käsittelytaitoja, kehittää lajille ominaisia perustaitoja, tutustuttaa lajiin liittyvään tukiharjoitteluun sekä kehittää vastuullista toimintaa ryhmän jäsenenä.

LPV12 UUDET LIIKUNTALAJIT -KURSSI 2, ½ vvt
(valittavissa seuraavan kerran lukuvuodelle 2022–2023)

LPV13 PARKOUR- JA TEMPPUKURSSI, ½ vvt
(valittavissa seuraavan kerran lukuvuodelle 2022–2023)

LPV14 JÄÄPELIKURSSI, ½ vvt

Sisällöt ja työtavat

Kurssilla harjoitellaan jääpelien perustaitoja (jääkiekko, kaukalopallo, ringette) ja syvennetään aikaisemmin opittua, pelaten pienpelejä, sovellettuja pelejä ja 5-5 peliä. Kurssilla harjoitellaan lajitaitoja ja -tietoja sekä liikunnan perustaitoja yksilöllisesti, pienryhmissä ja joukkueena. Kurssin sisältö suunnitellaan yhdessä ryhmän toiveiden mukaan.

Tavoitteet

Kurssilla tavoitteena on lisätä jääpelilajien välineen käsittelytaitoja, kehittää lajeille ominaisia perustaitoja, tutustuttaa lajeihin liittyvään tukiharjoitteluun sekä kehittää vastuullista toimintaa ryhmän jäsenenä.

LPV15 HARRASTUSLIIKUNNAN KURSSI 2, 1 vvt
(valittavissa seuraavan kerran lukuvuodelle 2022–2023)

TYTÖT

(tyttöjen kursseista LTV2, LTV5 ja LTV9 ovat myös poikien valittavissa)

LTV1 PALLOILUKURSSI 1, ½ vvt

Sisältö ja työtavat:

Kurssin tarkka sisältö muokkautuu osallistujien yhteissuunnittelun tuloksena. Kurssilla pelataan erilaisia pallopelejä esimerkiksi jalkapallo, pesäpallo, koripallo, lentopallo, käsipallo, sulkapallo, squash, pingis, tennis, sähly ja pienpelit. Työtöinä ovat opettaja- ja oppilaskeskeiset työtavat. Kurssi on valittavissa joka toinen vuosi.

Tavoitteet:

Yhdessä pelaamisen ilo ja reilun pelin periaatteiden mukainen pelaaminen sekä parhaansa yrittäminen.

LTV2 TALVILIIKUNTAKURSSI, ½ vvt

Sisältö ja työtavat:

Hiihto, laskettelu ja lautailu oman valinnan mukaan. Työtapoina ovat opettaja- ja oppilaskeskeiset työtavat; eriyttävä yksilö- ja pienryhmätyöskentely.

Tavoitteet:

Turvallisen lumiliikunnan harjoittaminen. Vastuullinen itsenäinen työskentely.

LTV3 HARRASTUSLIIKUNNAN KURSSI 1, 1 vvt

Sisältö ja työtavat:

Kurssilla on opittujen palloilu- ja muiden taitojen harjoittelua, oman liikuntalajin harrastamista ja omaan liikuntalajiin liittyvää kuntoharjoittelua. Yhdessä harjoittelutavat liikuntalajit valitaan yhteissuunnittelun tuloksena. Työtapoina ovat opettaja- ja oppilaskeskeiset työtavat. Kurssi on valittavissa joka toinen vuosi.

Tavoitteet:

Oppilas pystyy harjoittamaan omaa liikuntalajiaan sekä saa virikkeitä yhdessä liikkumisesta. Oppilas osallistuu aktiivisesti tunneille.

LTV4 UUDET LIIKUNTALAJIT -KURSSI, ½ vvt

Sisällöt ja työtavat:

Kurssilla harjoitellaan oppilasryhmän toiveiden mukaisesti koulussa harvoin esillä olevia liikuntalajeja. Sisältöinä voivat olla esimerkiksi keilailu, golf, frisbee-golf, melonta, boulderointi, indiac, itsepuolustus, beachvolley, korfbal, futsal, intercrosse, lippupallo tai ball bouncer. Opiskeluympäristö ja työtavat vaihtelevat sisältöjen mukaan. Toiminnallisuus ja yhdessä tekeminen korostuvat.

Tavoitteet:

Kurssin tavoitteena on, että oppilas tutustuu monipuolisesti erilaisiin liikuntalajeihin ja harjoittelee niihin liittyviä taitoja aktiivisesti yksin ja yhteistyössä muiden kanssa.

LTV5 TANSSI-ILMAISUN KURSSI, ½ vvt

Sisällöt ja työtavat:

Kurssilla käydään läpi oppilasryhmän toiveiden mukaan eri tanssin lajeja esimerkiksi nykytanssi, jazztanssi, afro, katutanssi, showtanssi, baletti ja vogue/waacking. Työtapoina ovat opettaja- ja oppilaskeskeiset työtavat.

Tavoitteet:

Tutustuminen eri tanssilajeihin. Oppilas osallistuu aktiivisesti tuntitoimintaan ja yrittää parhaansa.

LTV6 KUNTOKURSSI, ½ vvt**Sisällöt ja työtavat:**

Kurssin tarkka sisältö muotoutuu osallistujien yhteissuunnittelun tuloksena. Valittuun sisältöön vaikuttaa kolme osa-aluetta: a) lihaskuntoharjoittelu kuten kuntosalityöskentely, kuntonyrkkeily, kuntopiiriharjoittelu, itsepuolustus, circuit training, step aerobic, b) kestävyysharjoittelu kuten aerobic, lenkkeily, uinti, erilaiset pallopelit sekä c) lihashuolto ja rentoutus. Työtapoina ovat opettaja- ja oppilaskeskeiset työtavat.

Tavoitteet:

Kurssin tavoitteena on, että oppilas harjoittelee aktiivisesti yksin ja yhteistyössä muiden kanssa uusia liikuntataitoja ja kunto-ominaisuuksia.

LTV9 KEHONHUOLTOKURSSI 1, ½ vvt**Sisällöt ja työtavat:**

Kurssilla perehdytään kehonhuoltoon erilaisin tavoin esimerkiksi venyttelemällä, rullaillemalla, joogailemalla, parihieronnalla, rentoutuksella ja pilatesharjoittelun keinoin. Työtapoina ovat opettaja- ja oppilaskeskeiset työtavat. Kurssi on valittavissa joka toinen vuosi.

Tavoitteet:

Tutustuminen erilaisiin kehonhuoltomenetelmiin. Oppilas osallistuu aktiivisesti tuntitoimintaan ja yrittää parhaansa.

**LTV10 HARRASTUSLIIKUNNAN KURSSI 2, 1 vvt
(valittavissa seuraavan kerran lukuvuodelle 2022–2023)****LTV11 PELIT JA LEIKIT, ½ vvt****Sisältö ja työtavat:**

Erilaisia liikunnallisia pelejä ja -leikkejä oppilasryhmän toiveiden ja ideoiden mukaan. Esimerkiksi kaupunkisotaa, norsupalloa, kaikki polttaa kaikkia. Työtapoina ovat opettaja- ja oppilaskeskeiset työtavat.

Tavoitteet:

Mukava ilmapiiri ja yhdessä tekemisen ilo sekä parhaansa yrittäminen.

**LTV12 PALLOILUKURSSI 2, ½ vvt
(valittavissa seuraavan kerran lukuvuodelle 2022–2023)****LTV13 KEHONHUOLTOKURSSI 2, ½ vvt
(valittavissa seuraavan kerran lukuvuodelle 2022–2023)**

TYTÖT JA POJAT (sekaryhmät)

LPV7 PELIT JA LEIKIT, ½ vvt

Sisältö ja työtavat:

Erilaisia liikunnallisia pelejä ja -leikkejä oppilasryhmän toiveiden ja ideoiden mukaan. Esimerkiksi kaupunkisotaa, norsupalloa, kaikki polttaa kaikkia. Työtapoina ovat opettaja- ja oppilaskeskeiset työtavat.

Tavoitteet:

Mukava ilmapiiri ja yhdessä tekemisen ilo sekä parhaansa yrittäminen.

LPV9 RETKEILYKURSSI, 1 vvt (vain 9.-luokkalaisille)

Sisältö ja työtavat:

Kurssilla perehdytään retken suunnitteluun ja toteuttamiseen liittyviin tietoihin ja taitoihin. Suunnitellaan yhdessä vaellus-/yöretki ja toteutetaan se yhdessä kurssilaisten kanssa. Työtapoina ovat opettaja- ja oppilaskeskeiset työtavat.

Tavoitteet:

Yhteistyö, positiivinen ilmapiiri ja vastuun ottaminen yhteisen retken onnistumisesta.

6.5 MUSIIKKI

MUV1 YHTYESOITTO 2, 1 vvt
(valittavissa seuraavan kerran lukuvuodelle 2022–2023)

MUV2 MUN MUSA 1, 1/2 vvt
(valittavissa seuraavan kerran lukuvuodelle 2022-2023)

MUV3 MUN MUSA 2, 1/2 vvt

Sisällöt ja työtavat:

Voit soittaa rauhassa itse valitsemaasi soitinta, harjoitella valitsemiesi kappaleiden laulamista, kirjoittaa omia biisejä, tai syventyä tekemään omaa musiikkia iPadilla tai tietokoneella. Jokainen asettaa kurssilla omat tavoitteensa ja etenee niiden mukaan. Opettaja antaa tarvittaessa teknistä tukea ja vinkkejä, sekä auttaa etsimään sopivia haasteita. Toimimme toisistamme häiriintymättä - tarvittaessa kuulokeuhkopohjaisessa ympäristössä. Musatorni mahdollistaa myös "äänettömän" yhdessä tekemisen. Kurssi valittavissa joka toinen vuosi.

Tavoitteet:

Opintokokonaisuuden tavoitteena on oppia kehittämään musiikin taitoja tavoitteellisesti ja itsenäisesti.

MUV4 YHTYESOITTO 1, 1 vvt

Sisällöt ja työtavat:

Etsimme jokaiselle oman soittimen, ellet sitten paljastu laulusolistiksi! Syvennämme taitojamme sopivan ohjelmiston kanssa. Opettelemme myös omien kappaleiden tekemistä. Myös puhallin- ja jousisoittajat ovat kurssille erittäin tervetulleita. Kurssi valittavissa joka toinen vuosi.

Tavoitteet:

Opintokokonaisuuden tavoitteena on oppia yhtyesoitossa tarvittavia soitto- ja yhteistyötaitoja.

MUV5 OMA ÄÄNI HALTUUN – LAULUKURSSI, ½ vvt

Sisällöt ja työtavat:

Kurssille kannattaa tulla jos pidät laulamista. Halukkaat saavat myös perustietoa rap-tekniikasta, beatboxauksesta ja moniäänisestä laulamista. Kappaleet päätetään yhdessä. Kurssilla voi keskittyä pelkästään laulamiseen, mutta jos joku soittaja ek-syy mukaan, löytyy säestäjille aina tekemistä. Kurssi valittavissa joka toinen vuosi.

Tavoitteet:

Tavoitteena on, että osallistuja vahvistaa ja monipuolistaa omaa äänenkäyttöään sekä rohkaistuu käyttämään ääntään erityyppisissä kappaleissa.

MUV6 KITARAN- JA UKULELENSOITTOKURSSI, 1 vvt**Sisällöt ja työtavat:**

Kurssilla soitetaan sekä kitaraa että ukuleleä. Lähdemme liikkeelle perusteista ja pyrimme tekemään jokaiselle soittajalle sopivan haastavaa ohjelmistoa. Tutustumme tabulatuureihin ja muihin notaatiotapoihin. Kurssilla saa tietoa sekä akustisen että sähköisen soittimen soittotavoista ja kitaran/ukulelen hankintaan ja huoltamiseen liittyvistä asioista. Kurssilla voidaan soittaa myös muita bändisoittimia.

Tavoitteet:

Opintokokonaisuuden tavoitteena on oppia kitaran- ja ukulelensoiton taitoja, kehittyä soittotaitojen itsenäisessä harjoittelussa sekä oppia toimimaan musisoivan ryhmän jäsenenä.

MUV7 MUSIIKIN KUUNTELUKURSSI, ½ vvt**Sisällöt ja työtavat:**

Tässäpä kurssi sinulle, joka harrastat aktiivisesti musiikkia, mutta laulaminen ja soittaminen eivät välttämättä ole ykkösjuuttusi. Keskeisinä työtapoina ovat kuuntelu, keskustelu ja tiedonhaku.

Tavoitteet:

Tavoitteena on syventää kuuntelukokemuksia, tutustua uusiin musiikkilajeihin ja opiskella perusteltujen näkemysten esittämistä kuunnellusta musiikista.

MUV9 DEMOSTUDIO, 1 vvt**Sisällöt ja työtavat:**

Kurssilla tutustumme studiotyöskentelyn perusteisiin. Opiskelemme musiikin digitaalista tallentamista ja muokkaamista. Tekemistä riittää sekä näppäräsormisille tietokonevirtuooseille että soittamisesta, säveltämisestä ja sovittamisesta kiinnostuneille musikanteille.

Tavoitteet:

Opintokokonaisuuden tavoitteena on saada kokemuksia tietokoneavusteisesta musiikin tekemisestä.

YLÄKOULUN TUNTIJAKO

OPPIAINE	YHTEISET			VAL. 8. - 9.	YHTEENSÄ VÄHINT.
	7.	8.	9.		
AI	3	4	3	0 -	10
A1-KIELI	2	2	3	0 -	7
B1-KIELI	1,4	1,3	1,3	0 -	4
UE, UO, ET	1	1	1	0 -	3
HI	1	2	1	0 -	4
YH	1	0	2	0 -	3
MA	3	4	4	0 -	11
BI	1	1	2	0 -	4
GE	1	1	1	0 -	3
FY	1	1.5	1	0 -	3.5
KE	1	1.5	1	0 -	3.5
TT	1	1	1	0 -	3
MU	2	0	0	0 -	2
KU	1	1	0	0 -	2
KO	3	0	0	0 -	3
KS	2	0	0	0 -	2
LI	3	2	2	0 -	7
OP	0.6	0.7	0.7		2
AT	1	0	0	0 -	1
YHT. PAK.	30.0	24.0	24.0		78
A2-KIELI	0/2	0/2	0/2	0/6	
B2-KIELI	0	0/2	0/2	0/4	
Taito- ja taideaineet	0	3	2	5	
Muut valinnaisaineet	0	4	5	9	
YHT. VAL	0/2	7	7	14/16	
YHTEENSÄ (oppilas)	30.0/32.0	31	31		92/94